

Kwalitatieve analyse van het nieuwe traject 5

Studie uitgevoerd door Compass Lexecon

- ⇒ **De huidige definitie van de jaarlijkse drempelwaarde per categorie vormt geen stimulans om biomethaan/waterstof te gebruiken**
- De jaarlijkse drempelwaarde bepaald voor de categorie 350-450 is inderdaad hoger dan de jaarlijkse drempelwaarde bepaald voor de categorie 250-350
  - Nemen we het voorbeeld van een recente STEG met een emissiefactor van 360g/ KWh. Rekening houdend met deze emissiefactor wordt de jaarlijkse drempelwaarde in 2030 vastgesteld op 1740 kg CO₂/KW/jaar, wat overeenkomt met 4800 uur.
  - Stel dat deze STEG wat biomethaan/waterstof wil gebruiken en dat zijn emissiefactor daalt tot 340g/ KWh. In dat geval valt hij in de categorie 250-350, waarvoor de jaarlijkse drempelwaarde 1090 kgCO₂/KW/jaar bedraagt, wat overeenkomt met 3200 uur (versus 4800 uur voorheen)
  - → **geen stimulans om groener te worden, omdat het aantal draaiuren dan verder zou worden beperkt**
- ⇒ **Impact van het nieuwe traject op oude OCGTs**
- Met de huidige regeling is de jaarlijkse drempelwaarde verwijderd → alle centrales met een specifieke emissie van meer dan 550g/KWh kunnen niet deelnemen aan het BE CRM, wat het geval is voor de oudste OCGT (ongeveer 350 MW) en de TJ (160 MW). We gaan ervan uit dat ze worden vervangen door nieuwe DSR in het CRM
  - Met de voorgestelde nieuwe regeling kan TJ niet deelnemen aangezien ze meer dan 600g/KWh uitstoten
  - Oudere OCGT heeft echter een emissiefactor die iets lager is dan 600g/ KWh → ze zouden in aanmerking komen voor het CRM
  - In vergelijking met de huidige regeling moet een lagere hoeveelheid nieuwe DSR worden gecontracteerd binnen het CRM → **lagere CAPEX voor het systeem, lagere capaciteitsprijzen.**
- ⇒ **Impact van het nieuwe traject op bestaande STEGs en OCGTs**

De definitie van de jaarlijkse drempelwaarde is gebaseerd op schattingen van het aantal bedrijfsuren van de oude AdFlex (AdFlex21) - dit leidt tot een groot aantal bedrijfsuren, die de installaties niet halen in ons model (zie onderstaande tabel)

	2030		2035	
	Draaiuren om te voldoen aan de jaarlijkse drempel	Draaiuren in onze Plexos modellering	Draaiuren om te voldoen aan de jaarlijkse drempel	Draaiuren in onze Plexos modellering
BE_CCGT 52%	4.891	2.322	3.092	2.176
BE_CCGT 50%	4.703	1.573	2.973	1.562
BE_CCGT 47%	4.421	1.044	2.795	886
BE_OCGT recent	595	60	496	28

- ⇒ Voor alle bestaande STEGs en OCGTs zou het niet nodig moeten zijn om hun inschakeling te verminderen om aan de jaarlijkse drempelwaarde te voldoen -> **geen impact van het nieuwe traject in 2030 en 2035 op het gebied van inschakeling, CO2-emissies...**
- ⇒ Het zou interessant zijn om de definitie van de jaarlijkse drempelwaarde op basis van de AdFlex 23 te heroverwegen - we zouden kunnen verwachten dat de draaiuren lager zullen zijn (vergeleken met AdFlex 21, gezien de nucleaire uitbreiding) -> dit kan een meer ambitieuze verlaging van de jaarlijkse drempelwaarde rechtvaardigen
- ⇒ In ieder geval zouden we dezelfde gevolgen hebben als in het huidige rapport voor traj 5
  - Ofwel is de jaarlijkse drempelwaarde te hoog en is er geen impact op inschakeling/emissies/prijzen
  - Ofwel is de jaardrempel laag genoeg zodat bestaande centrales moeten reageren om aan de jaarlijkse drempelwaarde te voldoen
    - Ze kunnen ofwel hun productie beperken, in welk geval deze productie kan worden vervangen door de meeste vervuilende centrales in de buurlanden -> risico op hogere CO2-uitstoot
    - Of ze kunnen biomethaan verbranden (in dat geval zou de CO2-uitstoot moeten dalen)
- ⇒ **Definitie van de jaarlijkse drempelwaarde voor de categorie 250-350 voor potentiële nieuwe STEGs**
  - De huidige definitie van de jaarlijkse drempelwaarde voor de categorie 250-350 voor nieuwe eenheden is wellicht te strikt indien er in België nieuwe STEGs nodig zijn
  - Nieuwe STEGs zullen immers een emissiefactor hebben van minder dan 350 g/ kWh → ze hoeven in 2035 minder dan ongeveer 2500 uur te draaien, wat volgens onze modellering bindend zou zijn (ze draaien ongeveer 3200 uur in onze modellering)
  - Nieuwe STEGs zouden hun inzet moeten beperken of zouden een aantal groene brandstoffen moeten gebruiken
  - Het opleggen van strengere voorwaarden voor nieuwe efficiënte STEGs dan voor bestaande minder efficiënte STEGs kan worden betwist

Conclusies:

- Het nieuwe traject 5 biedt geen stimulansen om naar groene brandstoffen om te schakelen
- Rekening houdend met de nucleaire uitbreiding en nieuwe STEGs, mag niet worden verwacht dat de jaarlijkse drempelwaarden bepaald in het nieuwe traject 5 de inzet beperken.
- Als de jaarlijkse drempelwaarden worden herzien om de inschakeling te beperken, dan kan de totale CO2-emissie stijgen door de interconnectie en het ontbreken van gelijkaardige stimulansen buiten België
- Een Europees initiatief kan nodig zijn om een gemeenschappelijk kader te ontwikkelen om decarbonisatie te stimuleren, eventueel los van het CRM